

Inhoudsopgave

1. De helende Handen van God	7
Universele boodschap	9
Godenmythes	11
Vertaling naar innerlijk	19
2. De leerling die Jezus liefhad	21
Zondares?	23
Magdalena	27
De leerling die Jezus liefhad	31
Lazarus	36
De godin Io	43
3. Het heilige huwelijk	49
Beeldtaal	51
De koningin van Sheba	53
Het boek Hooglied	59
Esther en koning Ahasveros	63
De kromgebogen vrouw	68
De opwekking van Lazarus	69
Jezus' verschijning aan Maria Magdalena	79
4. Het vierde evangelie	91
Johannes de Doper werd Jezus de Christus	93
Maria Magdalena versus Petrus	104
De wedergeboorte	107
De kruisiging	115
Tot slot	131
5. Het dier in de mens	141
Jakob en de engel	147
Mozes	150
De val van Jericho	151

Susanna en de ouderlingen	157
David en Bathseba	159
Macht over het vlees	161
Slot	170
Noten	175
Bijlage 1 Symboliek in de katholieke kerk	177
Het askruisje	177
Mijter en kromstaf	178
De lelie	181
De Fleur-de-lys	183
Chi-Ro	189
IHS	191
Het anker	193
Bijlage 2 Nog meer schilderijen met verborgen boodschappen	195

I

De helende Handen van God

- ¹¹ Maar Maria stond huilend buiten bij het graf en terwijl zij hilde, boog zij voorover in het graf,
- ¹² en zij zag twee engelen in witte kleding zitten, een aan het hoofdeinde en een aan het voeteneinde van de plaats waar het lichaam van Jezus gelegen had;
- ¹³ en die zeiden tegen haar: Vrouw, waarom huilt u? Zij zei tegen hen: Omdat ze mijn Heere weggenomen hebben, en ik weet niet waar ze Hem neergelegd hebben.
- ¹⁴ En toen zij dit gezegd had, keerde zij zich naar achteren en zag Jezus staan, maar zij wist niet dat Jezus het was.
- ¹⁵ Jezus zei tegen haar: Vrouw, waarom huilt u? Wie zoekt u? Zij dacht dat het de tuinman was, en zei tegen Hem: Mijnheer, als u Hem weggedragen hebt, zeg mij dan waar u Hem neergelegd hebt en ik zal Hem weghalen.
- ¹⁶ Jezus zei tegen haar: Maria! Zij keerde zich om en zei tegen Hem: Rabboeni; dat betekent: Meester.
- ¹⁷ Jezus zei tegen haar: Houd Mij niet vast, want Ik ben nog niet opgevaren naar Mijn Vader, maar ga naar Mijn broeders en zeg tegen hen: Ik vaar op naar Mijn Vader en uw Vader, en naar Mijn God en uw God.
- ¹⁸ Maria Magdalena ging en berichtte de discipelen dat zij de Heere gezien had en dat Hij dit tegen haar gezegd had.
(Joh. 20:11-18)

Jezus' verschijning aan Maria Magdalena

De verschijning van de opgestane Jezus aan Maria Magdalena, die zijn graf bezoekt, is ontroerend en vol betekenis. Deze gebeurtenis wordt het meest uitgebreid beschreven in het vierde evangelie. Nu wij weten dat Maria hiervan de auteur is, is het niet meer dan logisch dat zij deze ontmoeting niet met een paar woorden heeft afgedaan, zoals de andere evangelisten. Alle details zijn zorgvuldig gekozen om ons te vertellen hoe wij deze verrijzenis moeten zien.

Jezus heeft tijdens zijn leven een onsterfelijk lichtlichaam verworven; het resultaat van een voltooid kundalini-proces. In hem hebben de twee goddelijke polen zich verenigd en hij is één geworden met God de Vader: 'Ik en de Vader zijn één' (Joh. 10:30). Nog tijdens zijn leven is hij teruggekeerd naar het paradijs waaruit Adam en Eva waren verdreven. Hij was een 'meester-bouwer' en heeft, in navolging van koning Salomo, van zichzelf een onverwoestbare tempel gemaakt waar de fysieke dood geen vat meer op had. Al deze aspecten heeft Maria verwerkt in de acht verzen waarin zij haar ontmoeting met hem beschrijft.

Maria richt zich op

Dat we de verrijzenis moeten lezen als het slotstuk van een kundalini-proces wordt tot uitdrukking gebracht door Maria's lichaamsbewegingen. De verborgen symboliek verschijnt als we de tekst aandachtig lezen. Eerst buigt Maria zich voorover *in* het graf (vers 11). Door het bukken van Maria en het woord *in*, verschijnt het beeld van de kundalini-energie die zich 'opgerold' bevindt in het 'graf' van het bekken.

Als Maria daarna omhoog komt, draait zij zich twee keer om naar Jezus toe (vers 14 en 16). Dat wekt verwarring; waarom draait ze zich twee keer om? Dit klopt niet met ons gevoel voor logica. Het is ook de bedoeling van de auteur dat dit onze aandacht trekt, want haar draaibewegingen hebben een belangrijke diepere betekenis: hiermee beeldt zij de 'kundalini-slang' uit, die zich langs de wervelkolom omhoog kronkelt.

We zien in de Bijbel vaker een cirkelende beweging om de opstijgende kundalini uit te drukken. Bij de val van Jericho, bijvoorbeeld, als de priesters met de Ark des Verbonds zeven keer om de stad moeten lopen van God (zie ook

hoofdstuk 5). Bij koning Salomo, die wenteltrappen bouwt in zijn tempel (1 Kon. 6:8). Bij Samson die rondjes moet lopen om een molensteen draaiende te houden (Rechters 16:21). Mirjam, de zuster van Mozes en Aäron, voert een reidans (rondedans) uit als de Israëlieten droog de Rode Zee zijn doorgetrokken. Deze reidans, of *machol*, wordt nog steeds door de joden uitgevoerd bij feestelijke aangelegenheden.

*Maar de Israëlieten gingen op het droge, midden in de zee.
Mirjam, de profetes, de zuster van Aäron, nam een tamboerijn in haar hand, en al de vrouwen gingen achter haar aan, met tamboerijnen en in reidans.
(Ex. 15:19-20)*

Niet alleen de kundalini-energie, ook de twee energiebanen die de mens verbinden met de dualiteit maken een spiraalbeweging omhoog, langs de wervelkolom, naar het hoofd. De traditionele haardracht van orthodoxe (chassidische) joden verwijst hier naar: zij dragen gekrulde strengen haar aan weerszijde van het hoofd. Deze zogenaamde peies groeien ter hoogte van de slapen, de plaats waar de twee energiebanen versmelten tijdens het heilige huwelijk.

De tuinman

Maria herkent Jezus eerst niet en denkt dat hij de tuinman is (vers 15). Dit is een verwijzing naar de Hof van Eden, het paradijs uit het boek Genesis: *De HEERE God nam de mens, en zette hem in de hof van Eden om die te bewerken en te onderhouden* (Gen. 2:15).

Met het beeld van een tuinman wil Maria ons laten weten dat Jezus zich bevindt in het paradijs, oftewel het Koninkrijk van God, zoals hij het zelf noemt in de evangeliën.

Rabboeni

Als Maria Jezus daarna wel herkent, roept ze uit: *Rabboeni!* Ze geeft ons ook de vertaling van dit woord: *Meester* (vers 16).

Rabboeni als aanspreektitel voor Jezus komt slechts twee keer voor in de evange-

liën. Op deze plaats en in Marcus 10:51. In verreweg de meeste gevallen (vijftien keer) wordt Jezus *Rabbi* genoemd, hetgeen *Meester* of *Leraar* betekent. In het vierde evangelie gebruikt Maria zelf acht keer *Rabbi* en slechts één keer *Rabboeni*.

Rabboeni lijkt heel veel op *rab-bani*, hetgeen ‘meester-bouwer’ betekent. Voor de diepere betekenis hiervan moeten we naar het Bijbelboek 1 Koningen; naar koning Salomo’s tempel. De bouw van deze befaamde tempel is een metafoor voor de mens die van zichzelf een tempel maakt voor God om in te wonen¹⁰. Maria laat Jezus in haar evangelie ook het beeld gebruiken van het (her)bouwen van een tempel, als hij spreekt over zijn toekomstige verrijzenis:

Jezus antwoordde en zei tegen hen: Breek deze tempel af en in drie dagen zal Ik hem laten herrijzen.

De Joden zeiden dan: Zesenzeventig jaar is aan deze tempel gebouwd, en Ú zult hem in drie dagen laten herrijzen?

*Maar Hij sprak over de tempel van Zijn lichaam.
(Joh. 2:19-21)*

Er zijn veel aanwijzingen dat de tempel van Salomo niet een fysiek gebouw was; onder meer het opmerkelijke gegeven dat gedurende de bouw geen geluiden van gereedschappen hoorbaar waren:

Het huis nu werd, toen het gebouwd werd, met afgewerkte stenen gebouwd, zoals die waren aangevoerd, zodat geen hamers of bijlen of enig ander ijzeren gereedschap in het huis gehoord werden toen het gebouwd werd.

(1 Kon. 6:7)

De tempel werd gebouwd in zeven jaar, een verwijzing naar de zeven chakra’s. Voor het interieur werd Hiram ingeschakeld:

¹³ *Koning Salomo stuurde een bode en liet Hiram uit Tyrus halen.*

¹⁴ *Hij was de zoon van een vrouw die weduwe was uit de stam van Naftali, en zijn vader was een man uit Tyrus, een koperwerker. Hij was vol van wijsheid en inzicht, en van de kennis om allerlei werk in koper te maken. Hij kwam bij koning Salomo in dienst en deed al diens koperwerk.*

(1 Koningen 7:13-14)

De naam Hiram is een samentrekking van *hara* (branden) en *ram* (opstijgen) en verwijst naar het opstijgende kundalini-vuur. In het boek Kronieken wordt hij Hiram Abi genoemd (2 Kron. 4:16). De toevoeging *Ab* betekent *vader*, waarmee de betekenis van zijn naam wordt: ‘Opstijgend vuur van de Vader’.

Hiram was vol van wijsheid (lees: de kundalini) en was zoon van een weduwe (vers 14). In sommige tradities en mythes wordt de kundalini-energie als een weduwe gezien, zolang zij nog niet is verenigd met haar mannelijke pool in het kruinchakra. Een van de namen van de Egyptische godin Isis, bijvoorbeeld, is *de zwarte weduwe*.

Naftali, de stam van de moeder van Hiram, komt van het Hebreeuwse *patal*, hetgeen ‘draaien’ betekent; de beweging die de kundalini-energie maakt als zij opstijgt.

In de traditie van de vrijmetselarij speelt de personage van Hiram een grote rol. Als bouwmeester van Salomo wordt hij gezien als een voorbeeld voor de spirituele zoeker die van zichzelf een tempel voor God wil maken. Strikt genomen is echter niet Hiram de ‘meester-bouwer’, maar zijn opdrachtgever koning Salomo. Hiram personifieert de kundalini-energie die de noodzakelijke ‘verbouwing’ van de mens tot stand brengt. Hij staat voor de goddelijke hulp die Salomo heeft ontvangen.

Met haar uitroep *Rabboeni* - Meester-bouwer - wil Maria Magdalena ons laten weten dat ook Jezus, net als koning Salomo, de bouw van een spirituele tempel heeft voltooid, waarmee hij de dood heeft overwonnen.

Zoon van David

De andere keer dat Jezus *Rabboeni* wordt genoemd is in het evangelie van Marcus. Een blinde bedelaar roept wanhopig naar Jezus als deze voorbij komt:

Ze kwamen in Jericho. Toen hij met zijn leerlingen en gevolgd door een grote menigte weer uit Jericho vertrok, zat daar een blinde bedelaar langs de weg, een zekere Bartimeüs, de zoon van Timeüs. Toen hij hoorde dat Jezus uit Nazaret voorbijkwam, begon hij te schreeuwen: ‘Zoon van David, Jezus, heb medelijden met mij!’ De omstanders snauwden hem toe dat hij zijn mond moest houden, maar hij

schreeuwde des te harder: ‘Zoon van David, heb medelijden met mij!’ Jezus bleef staan en zei: ‘Roep hem.’ Ze riepen de blinde en zeiden tegen hem: ‘Houd moed, sta op, hij roept u.’ Hij gooide zijn mantel af, sprong op en ging naar Jezus. Jezus vroeg hem: ‘Wat wilt u dat ik voor u doe?’ De blinde antwoordde: ‘Rabboeni, zorg dat ik weer kan zien.’ Jezus zei tegen hem: ‘Ga heen, uw geloof heeft u gered.’ En meteen kon hij weer zien en hij volgde hem op zijn weg.

(Marcus 10:46-52)

De bedelaar noemt Jezus *Rabboeni* en *Zoon van David*. De zoon van koning David was Salomo. Zo wordt dus ook in deze passage Jezus in verband gebracht met koning Salomo, de Meester-bouwer.

De naam Maria

Ook Jezus’ uitroep ‘*Maria!*’ (vers 16) heeft een diepere betekenis. In de brontekst gebruikt hij de Hebreeuwse versie van haar naam: *Mariam*.

Mariam stamt waarschijnlijk af van het Egyptische *meri*, dat ‘geliefde’ betekent. Dit op zijn beurt roept associaties op aan de bezongen en begeerde geliefde uit het Hooglied, die, zoals we eerder zagen, de goddelijke bruid, oftewel de kundalini, symboliseert.

Jezus’ uitroep ‘*Mariam!*’ wordt gevolgd door beelden die de voltrekking van het heilige huwelijk symboliseren, zoals we nu zullen zien.

‘Houd mij niet vast...’

Nadat Maria zich twee keer heeft omgedraaid naar hem toe, zegt Jezus tegen haar ‘*Houd mij niet vast...’* (vers 17). Waarom wil Jezus niet dat Maria hem vasthoudt? In het Mattheüs-evangelie heeft hij er helemaal geen moeite mee als de verbaasde vrouwen hun opgestane meester vastgrijpen:

Toen zij weggingen om het aan Zijn discipelen bekend te maken, zie, Jezus kwam hun tegemoet en zei: Wees gegroet! Zij gingen naar Hem toe, grepen Zijn voeten en aanbaden Hem.

(Matt. 28:9)

Maria wil in haar evangelie het heilige huwelijk uitbeelden, maar kan dit niet doen met een omhelzing. Een vrouw die in het openbaar een man om de hals valt zou

in die tijd als zeer ongepast worden gezien. Het zou afbreuk hebben gedaan aan het glorieuze beeld van de opgestane Christus. Met de geniale vondst van Jezus afwijzing 'Houd me niet vast...', krijgen we echter toch kortstondig het beeld op ons netvlies van een man en een vrouw die elkaar hartstochtelijk omhelzen. De vrouwelijke pool van God (Maria) heeft zich, vanuit voorovergebogen houding, cirkelend opgericht, en verenigt zich nu met de mannelijke pool van God (Jezus).

Het teken van het heilige huwelijk

In de christelijke iconografie wordt Jezus vaak afgebeeld met zijn wijs- en middelvinger opgestoken. Dit handgebaar wordt doorgaans uitgelegd als zijnde zegenend, maar de oorsprong en betekenis ervan zijn volledig onduidelijk.

Door de overige verborgen symboliek in de kunst wordt dit mysterie opgehelderd: de twee opgestoken vingers drukken de vereniging van de tegenstellingen uit. Dit handgebaar moet ons duidelijk maken dat Jezus van de twee (energiebanen) één (energiebaan) heeft gemaakt. Of anders gezegd: het mannelijke en vrouwelijke in hem zijn versmolten. De dualiteit is omgevormd tot eenheid. In hem heeft het heilige huwelijk plaatsgevonden. Zie onder andere pagina 85, 86, 87.

*Jezus zei tot hen: **Als jullie de twee tot één maken,**
en als jullie de binnenkant maken als de buitenkant, en de buitenkant als de
binnenkant, en de bovenkant als de onderkant,
en wanneer jullie het mannelijke en het vrouwelijke één maken,
zodat het mannelijke niet langer mannelijk is en het vrouwelijke niet vrouwelijk.
...dan zullen jullie het Koninkrijk binnengaan.*
(Thomas-evangelie, logion 22)

Ook bij afbeeldingen van de ontmoeting tussen Jezus en Maria Magdalena is veelvuldig gebruik gemaakt van handgebaren om de diepere betekenis van het opstaan uit de dood duidelijk te maken. We zien de verrezen Jezus die met één of twee vingers wijst op het voorhoofd van Maria Magdalena. Hiermee wil de kunstenaar ons zeggen: op deze plaats, in het hoofd van de mens, speelt de verrijzenis, als gevolg van het heilige huwelijk, zich af! Zie pagina 88 en 89.

Jezus maakt het teken van het heilige huwelijk

a.

b.

c.

d.

a. Gaspard Isenmann, 1465.

b. Kunstenaar onbekend, Musée national du Moyen Âge, rond 1500.

c. Giovanni da Milano, circa 1365-1369.

d. Mariotto di Nardo, 1390-1420.

e.

f.

h.

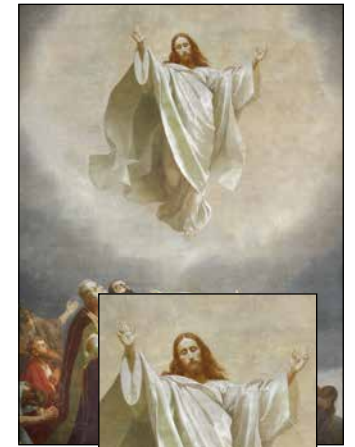
i.

g.

j.

k.

e. Alonso Lopez de Herrera (attr.), eerste helft 17e eeuw.
f. Pellegrino di Mariano Rossini, 15e eeuw.
g. Niccolò Gerini, circa 1390.

h. Luis de Morales, 1566.
i. Juan Correa de Vivar, 1540.
j. Martín de Vos, 1570.
k. Gebhard Fugel, 1893-1894.

Maria Magdalena ontmoet de verrezen Jezus

a.

b.

c.

d.

e.

f.

g.

- a. Lucas van Leyden, 1519.
- b. Bramantino, 1490-1495.
- c. Albrecht Dürer, 1509-1511.
- d. Eustache Le Sueur, 1616-1655.

- e. Sperindio Cagnoli, eerste helft 15e eeuw.
- f. Jacob van Oostzanen, 1507.
- g. Andreu Abellon, 15e eeuw.